

**Друштво за управување со
инвестициски фондови
КБ ПУБЛИКУМ ИНВЕСТ АД Скопје**

**ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИОТ РЕВИЗОР
И
ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ ЗА
ПЕРИОДОТ КОЈ ЗАВРШУВА НА
30 ЈУНИ 2020 ГОДИНА**

Скопје, август 2020

СОДРЖИНА	Страна
Извештај на независниот ревизор	1-2
Финансиски извештаи	
Извештај за сеопфатна добивка	3
Извештај за финансиската состојба	4
Извештај за паричните текови	5
Извештај за промени во главнината	6
Белешки кон финансиските извештаи	7-32

**ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИОТ РЕВИЗОР
ДО
АКЦИОНЕРИТЕ НА
Друштвото за управување со инвестициски фондови
КБ ПУБЛИКУМ ИНВЕСТ АД Скопје**

Ние извршивме ревизија на приложените финансиски извештаи на Друштвото за управување со инвестициски фондови КБ ПУБЛИКУМ ИНВЕСТ АД Скопје (Друштвото), кои што го вклучуваат Извештајот за финансиска состојба заклучно со 30 јуни 2020 година, како и Извештајот за сеопфатна добивка, Извештајот за промени во главнината и Извештајот за парични текови за годината која завршува тогаш и прегледот на значајните сметководствени политики и други објаснувачки белешки.

Одговорност на раководството за финансиските извештаи

Раководството на Друштвото е одговорно за подготвување и објективно презентирање на овие финансиски извештаи во согласност со сметководствените стандарди прифатени во Република Северна Македонија, и интерната контрола којашто е релевантна за подготвување и објективно презентирање на финансиски извештаи кои се ослободени од материјално погрешно прикажување, без разлика дали е резултат на измама или грешка.

Одговорност на ревизорот

Наша одговорност е да изразиме мислење за овие финансиски извештаи, врз основа на нашата ревизија. Ние ја спроведовме нашата ревизија во согласност со Меѓународните стандарди за ревизија прифатени и објавени во Службен Весник на Република Северна Македонија (79/2010). Тие стандарди бараат да ги почитуваме етичките барања и да ја планираме и извршиме ревизијата за да добиеме разумно уверување за тоа дали финансиските извештаи се ослободени од материјално погрешно прикажување.

Ревизијата вклучува извршување на постапки за прибавување на ревизорски докази за износите и обелоденувањата во финансиските извештаи. Избраните постапки зависат од расудувањето на ревизорот, вклучувајќи ја и проценката на ризиците од материјално погрешно прикажување на финансиските извештаи, без разлика дали е резултат на измама или грешка. Кога ги прави тие проценки на ризикот, ревизорот ја разгледува интерната контрола релевантна за подготвувањето и објективното презентирање на финансиските извештаи на Друштвото за да обликува ревизорски постапки кои што се соодветни во околностите, но не за целта на изразување на мислење за ефикасноста на интерната контрола на Друштвото.

**ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИОТ РЕВИЗОР (продолжува)
ДО
АКЦИОНЕРИТЕ НА
Друштвото за управување со инвестициски фондови
КБ ПУБЛИКУМ ИНВЕСТ АД Скопје**

Ревизијата исто така вклучува и оценка на соодветноста на користените сметководствени политики и на разумноста на сметководствените проценки направени од страна на менаџментот, како и оценка на севкупното презентирање на финансиските извештаи. Ние веруваме дека ревизорските докази кои што ги имаме прибавено се достатни и соодветни за да обезбедат основа за нашето ревизорско мислење.

Мислење

Според нашето мислење, финансиските извештаи ја презентираат објективно, од сите материјални аспекти, финансиската состојба на Друштвото за управување со инвестициски фондови КБ ПУБЛИКУМ ИНВЕСТ АД Скопје заклучно со 30 јуни 2020 година, како и неговата финансиска успешност и неговите парични текови за периодот кој што завршува тогаш во согласност со сметководствените стандарди прифатени во Република Северна Македонија.

Останати прашања

Финансиските извештаи за годината која завршува на 31 декември 2019 година беа ревидирани од страна на друго ревизорско друштво кое во својот извештај од 28 февруари 2020 година изразило мислење без резерва.

Скопје, 27 август 2020 година

Овластен ревизор

Милена Јованова Димоска

Управител и Овластен ревизор

Антонио Велјанов

КБ ПУБЛИКУМ ИНВЕСТ АД
ИЗВЕШТАЈ ЗА СЕОПФАТНА ДОБИВКА за периодот кој завршува на 30 јуни

	<u>Белешка</u>	<u>30.06.2020</u> <u>(000) МКД</u>	<u>30.06.2019</u> <u>(000) МКД</u>
Приходи од надомести	8	35,724	23,962
Трошоци за вработени	11	(4,089)	(4,205)
Трошоци за наемнини	12	(586)	(587)
Амортизација	18	(350)	(269)
Останати оперативни расходи	13	(2,845)	(2,004)
ОПЕРАТИВНА ДОБИВКА (ЗАГУБА)		27,854	16,897
Курсни разлики, нето		(2)	(2)
Приходи од камати	9	626	600
Приходи од хартии од вредност кои се чуваат за тргување	10	625	523
Расходи од хартии од вредност кои се чуваат за тргување	10	(768)	(165)
ДОБИВКА (ЗАГУБА) ПРЕД ОДАНОЧУВАЊЕ		28,335	17,853
Расход за данок на добивка	14	(2,841)	(1,797)
НЕТО ДОБИВКА (ЗАГУБА) ЗА ПЕРИОДОТ		25,494	16,056
Друга сеопфатна добивка:		-	-
Вкупно друга сеопфатна добивка		-	-
ВКУПНА СЕОПФАТНА ДОБИВКА (ЗАГУБА) ЗА ПЕРИОДОТ		25,494	16,056
Заработувачка (загуба) по акција (Во МКД)	23	36,420.00	22,937.14

Скопје, 26 август 2020 година

Главен Извршен
 Директор
 Горан Марковски

КБ ПУБЛИКУМ ИНВЕСТ АД
ИЗВЕШТАЈ ЗА ФИНАНСИСКАТА СОСТОЈБА на ден 30 јуни

	<u>Белешка</u>	<u>30.06.2020</u> <u>(000) МКД</u>	<u>31.12.2019</u> <u>(000) МКД</u>
СРЕДСТВА			
Парични средства	15	133	1,279
Вложувања во хартии од вредност за тргување	16	10,918	18,441
Депозити	17	85,550	75,150
Нематеријални средства	18	873	404
Недвижности и опрема	19	1,732	1,952
Останати побарувања и АВР	20	6,602	5,997
ВКУПНО СРЕДСТВА		<u>105,808</u>	<u>103,223</u>
ОБВРСКИ И ГЛАВНИНА			
Обврски			
Обврски спрема добавувачи	21	215	826
Останати краткорочни обврски	21	13,362	9,200
Вкупно обврски		<u>13,577</u>	<u>10,026</u>
Главнина			
Акционерски капитал	22	42,895	42,895
Резерви		4,290	4,290
Акумулирана добивка (загуба)		45,046	46,012
Вкупно главнина		<u>92,231</u>	<u>93,197</u>
ВКУПНО ОБВРСКИ И ГЛАВНИНА		<u>105,808</u>	<u>103,223</u>

КБ ПУБЛИКУМ ИНВЕСТ АД
ИЗВЕШТАЈ ЗА ПАРИЧНИТЕ ТЕКОВИ за период кој завршува на 30 јуни

	30.06.2020 (000) МКД	30.06.2019 (000) МКД
Парични текови од оперативни активности		
Добивка / (загуба) пред оданочување	28,335	17,853
Усогласување за:		
Амортизација	350	269
(Приходи) од дивиденди	(63)	(36)
(Приходи) од камати, нето	626	(600)
(Приходи) / расходи од тргување, нето	143	(358)
Добивка (загуба) пред промени во обртни средства	29,391	17,128
Останати побарувања	567	(1,157)
Останати обврски	2,716	5,228
Нето пари употребени во работењето	32,674	21,199
Приливи / (одливи) од камата	(626)	600
Платен/повратен данок од добивка	(3,115)	(1,797)
Нето парични текови од оперативни активности	28,933	20,003
Парични текови од вложувачки активности		
Купување на недвижности, постројки и опрема	(31)	(1,855)
Набавки (аванси) за софтвери	(568)	-
Пласмани во банки, нето	(10,400)	(60)
Продажба (стекнување) на хартии од вредност, нето	7,380	5,512
Нето парични текови од вложувачки активности	(3,619)	3,597
Парични текови од финансиски активности		
Исплата на дивиденда	(26,460)	(23,450)
Уплатен капитал	-	-
Нето парични текови од финансиски активности	(26,460)	(23,450)
Нето зголемување (намалување) на парични средства	(1,146)	150
Парични средства на почетокот на годината	1,279	109
Парични средства на крајот на годината	133	259

КБ ПУБЛИКУМ ИНВЕСТ АД
ИЗВЕШТАЈ ЗА ПРОМЕНИ ВО ГЛАВНИНАТА за годината која завршува на 30 јуни

	Акционерски капитал	Резерви	Акумулирана добивка (загуба)	Вкупно главнина
Во (000) МКД				
Состојба на 1 јануари 2019 година	42,895	4,290	34,186	81,371
Сеопфатна добивка				
Добивка / (Загуба) за периодот	-	-	16,056	16,056
Друго	-	-	-	-
Вкупна сеопфатна добивка	-	-	16,056	16,056
Трансакции со сопствениците				
Исплатена дивиденда	-	-	(23,450)	(23,450)
Состојба на 30 јуни 2019 година	42,895	4,290	26,792	73,977
Во (000) МКД				
Состојба на 1 јануари 2020 година	42,895	4,290	46,012	93,197
Сеопфатна добивка				
Добивка / (Загуба) за периодот	-	-	25,494	25,494
Друго	-	-	-	-
Вкупна сеопфатна добивка	-	-	25,494	25,494
Трансакции со сопствениците				
Распределба за дивиденда	-	-	(26,460)	(26,460)
Состојба на 30 јуни 2020 година	42,895	4,290	45,046	92,231

1. Основни податоци и дејност

КБ Публикум инвест АД Скопје, Друштво за управување со инвестициски фондови, (во понатамошниот текст Друштвото) е регистрирано во Трговскиот регистар на 15 јануари 2009 година под деловен број 6443532.

Друштвото има добиено одобрение за работа од страна на Комисија за хартии од вредност на Република Северна Македонија на 19.12.2008 година, под број 07-3453/11, во согласност со Законот за инвестициски фондови (Сл.весник на РСМ бр.12/2009, 67/2010 и 24/2011).

Висината на основачкиот капитал на Друштвото изнесува 700.000 ЕУР, односно во денарска противвредност од 42.895 илјади денари. Основачи на Друштвото се: Комерцијална банка, која е доминантен сопственик со учество од 64,29%, Publikum Holding DOO Ljubljana – 14,14%, Pom-Invest DD Maribor – 14,14% и Forlex S.R.L. – 7,43% од акционерскиот капитал на Друштвото.

Седиштето на Друштвото е лоцирано во Скопје на ул. “Св. Кирил и Методиј” бр.50, Скопје, Република Северна Македонија.

Депозитна банка на Друштвото е Комерцијална банка АД Скопје.

Предмет на работење на Друштвото е основање и управување со отворени и затворени инвестициски фондови врз основа на издадено одобрение од Комисијата за хартии од вредност. Друштвото врши работи во свое име, а за сметка на сопствениците на удели во отворените инвестициски фондови, односно во име и за сметка на акционерите во затворените фондови, согласно закон.

Деловните активности на управување со инвестициски фондови кои ги врши Друштвото за управување опфаќаат:

- 1) управување со имотот на инвестицискиот фонд;
- 2) рекламирање на инвестициските фондови и продажба на удели во отворените инвестициски фондови, односно акции во затворените инвестициски фондови;
- 3) административни работи кои се однесуваат на:
  - водење на деловни книги и сметки и изготвување на финансиски извештаи;
  - воспоставување и одржување на односи со вложувачите;
  - утврдување на вредноста на имотот на инвестицискиот фонд и пресметка на цената на уделот;
  - усогласување на работењето на Друштвото за управување со законите и други прописи;
  - објавувања и известувања на акционерите и сопствениците на удели;
  - распределба на добивката на инвестицискиот фонд;
  - издавање и откуп на удели во отворените инвестициски фондови и
  - водење регистар на сопствениците на удели, односно акционерите.

1. Основни податоци и дејност (продолжува)

На 30 јуни 2020 година Друштвото управува со четири отворени инвестициски фонда:

- Отворен инвестициски фонд КБ Публикум – Балансиран, основан на 22.06.2009,
- Отворен инвестициски фонд КБ Публикум – Обврзници, основан на 25.03.2011,
- Отворен инвестициски фонд КБ Публикум – Паричен, основан на 18.05.2011, и
- Отворен инвестициски фонд КБ Публикум – МБИ 10, основан на 01.04.2017 година.

Фондовите не се правни лица и не извршуваат посебни активности. Друштвото во согласност со законските норми управува со фондовите.

Имотот на инвестициските фондови е одвоен од имот на Друштвото и за него Друштвото води одвоена евиденција за секој фонд поединечно. Во случај на престанок на Друштвото за управување со инвестициски фондови, со средствата и правата што им припаѓаат на инвестициските фондови располагаат инвеститорите преку депозитарната банка.

2. Преглед на значајни сметководствени политики

2.1. Основа за изготвување

Приложените меѓупериодиски финансиски извештаи се изготвени за шестмесечниот период што завршува на 30 јуни 2020 година и се прикажани во илјади македонски денари (МКД), која е функционална валута на Друштвото. Меѓупериодиските финансиски извештаи се подготвени во согласност со МСС 34 “Меѓупериодиско финансиско известување”. Тие не ги содржат сите информации потребни за годишните финансиски извештаи во согласност со МСФИ и треба да се читаат заедно со годишните финансиски извештаи за годината што заврши на 31 декември 2019 година, кои се подготвени во согласност со МСФИ, кои се објавени и прифатени во Република Северна Македонија.

Овие меѓупериодиски финансиски извештаи се одобрени од Одборот на Директори на Друштвото на 26 август 2020 година.

Меѓупериодиските финансиски извештаи се изготвени со примена на методот на набавна вредност и принципот на континуитет во работењето.

При изготвувањето на овие финансиски извештаи, Друштвото се придржуваше кон сметководствените политики опишани во Белешка 2. Сметководствените политики применети во овие меѓупериодиски финансиски извештаи се конзистентни со политиките применувани за годишните финансиски извештаи за фискалната 2019 година.

Подготвувањето на меѓупериодиски финансиските извештаи во согласност со сметководствените стандарди прифатени во Република Северна Македонија, бара примена на одредени сметководствени проценки. Исто така бара од раководството да примени расудување во процесот на примена на сметководствените политики на Друштвото. Деловите кои вклучуваат повисок степен на расудување и комплексност, или пак делови каде што претпоставките и проценките се значајни за меѓупериодиските финансиски извештаи што се обелоденети во Белешка 2.3.

2. Преглед на значајни сметководствени политики (продолжува)

2.2. Претпоставка за континуитет

Придружните меѓупериодски финансиски извештаи се подготвени според претпоставката дека Друштвото ќе продолжи да работи во догледна иднина. Друштвото нема намера, ниту потреба да го ликвидира или материјално да го ограничи опсегот на своето работење.

2.3. Користење на проценки

При подготвувањето на овие меѓупериодски финансиски извештаи, Раководството на Друштвото користи бројни проценки и разумни претпоставки кои имаат ефект на презентираниите вредности на средствата и обврските, како и обелоденување на потенцијалните побарувања и обврски на датумот на подготовка на финансиските извештаи како и на приходите и расходите во текот на периодот на известување.

Овие проценки и претпоставки се базирани на информациите расположливи на датумот на подготовка на меѓупериодските финансиски извештаи и идните фактички резултати би можеле да се разликуваат од овие проценки.

Најзначајната употреба на расудувања и проценки, кои се обелоденети во прегледот на значајни сметководствени политики и соодветните објаснувачки белешки се однесуваат на оштетувањето на финансиските и нефинансиските средства, финансиските обврски и проценката за резервирања за судски спорови.

2.4. Споредливи износи

Споредливите износи ги претставуваат финансиските извештаи за периодот кој завршува на 30 јуни 2019 година во Извештајот за сеопфатна добивка и 31 декември 2019 во Извештајот за финансиска состојба.

2.5. Признавање на приходите и трошоците

Приходите се искажани според објективната вредност на побарувањата. Приходот е искажан во моментот на настанување на побарувањата/трансакциите. Расходите се искажуваат врз пресметковна основа. Трошокот настанат при набавки на материјални добра, услуги или за разни други издатоци се признава како расход во моментот на неговото настанување, во висина на ефективниот износ.

Приходи

- Приходи од надоместоци (провизии) за управување со инвестициските фондови

Приходите од управувачки, влезен и излезен надомест од фондовите се искажуваат во моментот на нивното настанување, преку Извештајот за сеопфатна добивка.

- Приходи од камати

Приходите од камати од орочени краткорочни депозити се искажуваат во моментот на нивното настанување преку Извештајот за сеопфатна добивка.

2. Преглед на значајни сметководствени политики (продолжува)

2.5. Признавање на приходите и трошоците (продолжува)

- Приходи од курсни разлики

Приходите од курсни разлики од работењето со поврзани и неповрзани субјекти се искажуваат во моментот на нивното настанување преку Извештајот за сеопфатна добивка.

- Приходи од капитални добивки

Приходите од нереализирани и реализирани капитални добивки од хартиите од вредност во портфолиото на Друштвото се искажуваат во моментот на нивното настанување преку Извештајот за сеопфатна добивка.

- Приходи од дивиденди

Приходите од дивиденди се признаваат кога ќе биде утврдено правото да се прими плаќањето. Дивидендите се прикажани како дел од нето приходите од хартиите од вредност кои се чуваат за тргување или како останати приходи од дејноста во зависност од соодветната класификација на инструментот.

Трошоци

- Материјални и останати трошоци

Материјалните и останатите трошоци се признаваат како расход во моментот на нивното настанување во висина на ефективните износи.

- Оперативен закуп

Трошоците поврзани со закуп на деловни простории се признаваат како расход тековно за периодот за кој се однесуваат преку Извештајот за сеопфатна добивка, во согласност со важечкиот Договор за закуп.

- Одржување и поправки

Трошоците за одржување и поправки на опрема се признаваат како расход во моментот на нивното настанување преку Извештајот за сеопфатна добивка во висина на ефективниот износ.

- Трошоци на позајмување (камати)

Трошоците на позајмување (камати) се евидентираат како расходи во моментот на нивното настанување, преку Извештајот за сеопфатна добивка.

- Амортизација и депрецијација

Амортизацијата на нематеријалните и депрецијацијата на материјалните средства се пресметува пропорционално, во текот на целиот проценет век.

2. Преглед на значајни сметководствени политики (продолжува)

2.5. Признавање на приходите и трошоците (продолжува)

- Надоместоци на вработените

Во согласност со Законот за придонеси од задолжително социјално осигурување, Друштвото исплатува плата, данок и придонеси за социјално осигурување. Овие обврски се искажуваат како расход во моментот на нивното настанување. На вработените им се исплатуваат сите надоместоци кои им следуваат согласно со Закон и Колективен договор.

- Вредносно усогласување на хартии од вредност

Трошоците од нереализирани и реализирани капитални загуби од хартиите од вредност во портфолиото на Друштвото се искажуваат како расход во моментот на нивното настанување преку Извештајот за сеопфатна добивка.

2.6. Конвертирање во странска валута и сметководствениот третман на позитивните / негативните курсни разлики и ефектот од примената на девизна клаузула

Ставките во Извештајот за финансиска состојба и Извештајот за сеопфатна добивка искажани во меѓупериодиските финансиски извештаи се вреднуваат со користење на валутата од примарното економско окружување (функционална валута). Како што е обелоденето во Белешка 2.1, придружните финансиски извештаи се прикажани во илјади денари (МКД), кои претставуваат функционална и официјална извештајна валута на Друштвото.

Компонентите на средствата и обврските искажани во странска валута се конвертирани во денари според официјалниот девизен курс на денот на составување на Извештајот за финансиска состојба.

Трансакциите во странски валути се конвертирани во денари според официјалниот девизен курс на денот на секоја трансакција.

Позитивните и негативните курсни разлики кои произлегуваат од конвертирањето на средствата, обврските и трансакциите се соодветно искажани како приход / расход во Извештајот за сеопфатна добивка.

2.7. Пари и парични средства

Парите и паричните средства се состојат од средствата на жиро сметки, благајната и останатите високо ликвидни вложувања со иницијална доспеаност до три месеци, или помалку кои се моментално конвертибилни во познати парични износи и се изложени на незначаен ризик од промена во вредноста.

2.8. Финансиски средства

Друштвото ги класифицира финансиските средства во следниве категории: финансиски средства по објективна вредност преку добивки или загуби, кредити и побарувања, финансиски средства расположливи за продажба и финансиски средства кои се чуваат до достасување. Раководството на Друштвото ја одредува класификацијата на финансиските средства при нивното почетно признавање.

2. Преглед на значајни сметководствени политики (продолжува)

2.8. Финансиски средства (продолжува)

Финансиски средства по објективна вредност преку добивки или загуби

Оваа категорија на финансиски средства се состои од хартии од вредност кои се чуваат за тргување и хартии од вредност според објективна вредност преку добивки или загуби определени како такви при почетното признавање. Едно финансиско средство се класифицира како средство наменето за тргување доколку се стекнува со цел генерирање на добивка од краткорочни флукуации во цената или доколку е вклучено во портфолиото за кое постои краткорочен фактички облик на остварување добивка.

Кредити и побарувања

Кредитите и побарувањата се не-деривативни финансиски средства со фиксни или одредени плаќања кои не котираат на активен пазар. Тие ги вклучуваат сите побарувања кои произлегуваат од трансакциите со коминтенти и банки и се признаваат при исплатата на готовина.

Финансиски средства расположливи за продажба

Финансиски средства расположливи за продажба се не-деривативни средства, кои се класифицирани во оваа категорија или пак не се класифицирани во било која од останатите категории. Финансиски средства расположливи за продажба се оние наменети за чување на неодреден временски период, кои може да се продадат доколку се појави потреба за ликвидност или промени во каматните стапки, девизните курсеви или цените на акциите.

Финансиски средства кои се чуваат до доспевање

Финансиските средства кои се чуваат до доспевање се не-деривативни финансиски средства со фиксни или утврдливи плаќања, фиксни датуми на доспевање за наплата и за кои, Раководството на Друштвото има позитивна намера и способност да ги чува до нивното доспевање. Доколку Друштвото продаде значаен износ на финансиските средства кои се чуваат до доспевање пред нивното доспевање, целата категорија на овие средства се рекласифицира во финансиските средства расположливи за продажба.

Почетно признавање на финансиските средства

Финансиските средства се признаваат на датумот на порамнување - датум кога Друштвото се обврзува да го купи или продаде средството.

Сите финансиски средства различни од средствата по објективна вредност преку добивки или загуби почетно се признаваат според објективната вредност зголемена за трошоците на трансакциите. Средствата по објективна вредност преку добивки или загуби почетно се признаваат според нивната објективна вредност, при што трошоците на трансакциите се признаваат во добивки или загуби за периодот.

2. Преглед на значајни сметководствени политики (продолжува)

2.8. Финансиски средства (продолжува)

Последователно евидентирање на финансиските средства

Средствата по објективна вредност преку добивки или загуби последователно се евидентирани по нивната објективна вредност врз основа на нивната пазарна цена. Кредитите и побарувањата се евидентирани по амортизирана набавна вредност со употреба на методот на ефективна камата. Финансиските средства расположливи за продажба се последователно признаени по нивната објективна вредност.

Добивките и загубите од промената на објективната вредност на средствата по објективна вредност преку добивки или загуби се вклучуваат во добивки или загуби во периодот кога се појавуваат. Каматата, ако е остварена за време на располагањето со овие средства, се евидентира како приход од камата.

Добивките и загубите кои се јавуваат од промени во објективната вредност на финансиските средства расположливи за продажба се признаваат во останата сеопфатна добивка, се до моментот на престанок на признавањето или во случај на нивно оштетување, при што акумулираните добивки или загуби, претходно признаени во сеопфатната добивка, се признаваат во тековните добивки или загуби. Каматата пресметана користејќи ја методата на ефективна каматна стапка, како и позитивните и негативните курсни разлики на монетарните средства класифицирани како расположливи за продажба се признаваат во добивки или загуби за периодот. Дивидендите на хартиите од вредност расположливи за продажба се признаваат во добивки или загуби во периодот кога ќе се обезбеди правото за примање на исплатата.

Објективните вредности на котирани вложувања на активни берзи се базираат на тековните цени на котација. Доколку пазарот за некое финансиско средство не е активен (и за некотирани хартии од вредност), Друштвото утврдува објективна вредност по пат на употреба на техники на проценка.

Депризнавање

Финансиските средства престануваат да се признаваат по истекот на правата за примање на паричните текови од финансиските средства или по нивното пренесување, а Друштвото ги пренело значително сите ризици и користи од сопственоста.

2.9. Оштетување на финансиски средства

Средства евидентирани по амортизирана набавна вредност

На секој датум на Извештајот за финансиската состојба, Друштвото проценува дали постои објективен доказ за оштетување на финансиското средство. Финансиското средство или група на финансиски средства се оштетени само доколку постои објективен доказ за оштетување како резултат на еден или повеќе настани што се појавиле по првичното признавање на средствата и дека тој настан или настани влијаат на предвидениот иден готовински тек на финансиското средство или група финансиски средства кои можат веродостојно да се проценат.

2. Преглед на значајни сметководствени политики (продолжува)

2.9. Оштетување на финансиски средства (Продолжува)

Износот на загубата претставува разлика помеѓу евидентираниот износ на средството и сегашната вредност на проценетите идни парични текови (исклучувајќи ги идните загуби по основ на кредитот) дисконтирани со примена на изворната ефективна каматна стапка на финансиското средство. Побарувањата со краткорочно доспевање не се дисконтираат.

Евидентираниот износ на средството се намалува преку употребата на сметка за резервирање поради оштетување, со истовремено признавање на соодветниот расход поради оштетување во тековните добивки или загуби.

Средства евидентирани по објективна вредност

На секој датум на Извештајот за финансиската состојба, Друштвото проценува дали постои објективен доказ за оштетување на финансиското средство. Значителното или пролонгирано опаѓање на објективната вредност на финансиското средство под неговата набавна вредност претставува објективен доказ при утврдувањето на можноста од оштетување. Доколку постои таков доказ за финансиските средства расположливи за продажба, кумулативната загуба - измерена како разлика меѓу набавната вредност и тековната објективна вредност се признава во тековните добивки или загуби. Доколку, во последователен период, објективната вредност на должнички инструмент класифициран како расположлив за продажба се зголеми, а зголемувањето може објективно да се поврзе со настан кој се јавува по признавањето на загубата поради оштетување во тековните добивки или загуби, загубата поради оштетување се анулира преку добивки или загуби.

2.10. Недвижности, постројки и опрема

Недвижностите и опремата се прикажани по набавни цени намалени за акумулираната амортизација. Со состојба на 30 јуни 2020 материјалните средства на Друштвото се состојат од опрема и канцелариски мебел.

Набавната вредност се состои од фактурната вредност зголемена за увозните царини, неповратните даноци, како и сите трошоци кои директно придонесуваат за доведување на средствата во работна состојба за намената за која се набавени. Сите добиени попусти и / или работи ја намалуваат фактурната вредност на средството. Набавната вредност на постројките и опремата произведени/изградени во сопствена режија ја претставува набавната вредност на денот на кој е комплетиран процесот на изградбата или развојот.

Недвижностите и опремата се капитализираат како материјални средства доколку нивниот очекуван корисен век надминува една година.

2. Преглед на значајни сметководствени политики (продолжува)

2.10. Недвижности, постројки и опрема (продолжува)

Капиталните добивки од продажбата на недвижностите и опремата се искажуваат како “Останати приходи” додека сите загуби што настануваат од оттуѓувањето на недвижностите и опремата се искажани како “Останати трошоци од работењето”. Капиталните подобрувања, обновувања и поправки кои го продолжуваат животниот век на средството се капитализираат. Поправките и одржувањата се прикажуваат како трошок во моментот на нивно настанување и влегуваат во оперативните трошоци.

Корисниот век се проценува најмалку на крајот на секоја финансиска година, и доколку има значајна промена во очекуваното движење на потрошувачката на идните економски користи од средствата, стапката на амортизација е сменета како резултат на променетото движење.

2.11. Нематеријални средства

Нематеријалните средства се прикажуваат според нивната набавна вредност намалена за акумулираната амортизација. Со состојба на 30 јуни 2020 нематеријалните средства на Друштвото се состојат од компјутерски софтвер и лиценци.

Трошоците поврзани со одржувањето на средствата се признаваат како трошоци во моментот на нивно настанување.

Последователните набавки се вклучени во евидентираната вредност на средството или се признаваат како посебно средство, соодветно, само кога постои веројатност од прилив на идни економски користи за Друштвото поврзани со ставката и кога набавната вредност на ставката може разумно да се измери.

2.12. Амортизација

Амортизацијата на недвижностите и опремата и нематеријалните средства се пресметува пропорционално за да набавната вредност на средствата целосно се отпише во нивниот проценет корисен век. Амортизацијата на недвижностите и опремата и нематеријалните средства се врши според стапки засновани на проценетиот корисен век на средствата од страна на Раководството на Друштвото. Компетентните оддели во Друштвото периодично го проценуваат корисниот век на недвижностите и опремата. Пропишаните годишни стапки на амортизација што се користат за одделните групи на недвижности и опрема и нематеријални средства се како што следува:

Канцелариски мебел	20%
Компјутерска и останата опрема	20% - 25%
Транспортни средства	20% - 25%

Амортизацијата на недвижности и опрема и нематеријални средства започнува да се пресметува со ставање на средствата во употреба.

2. Преглед на значајни сметководствени политики (продолжува)

2.13. Оштетување на нефинансиските средства

Во согласност со прифатените сметководствени политики, на крајот од секоја година Раководството на Друштвото ја проценува сметководствената вредност на нематеријалните средства на Друштвото како и на недвижностите и опремата. Доколку постои индикација дека овие средства се оштетени, се пресметува надоместливата вредност на средствата за да се утврди обемот на загубата од оштетување.

Доколку надоместливата вредност на средството е проценета како пониска од неговата сегашна вредност, сегашната вредност се намалува до износот на надоместливата вредност, која ја претставува повисоката од нето продажната вредност на средството и неговата употребна вредност. Загубите од оштетување, кои ја претставуваат разликата помеѓу сегашната вредност и надоместливата вредност на материјалните и нематеријалните средства, се прикажуваат во Извештајот за сеопфатна добивка согласно МСС 36 “Оштетувања на средствата”.

Оштетените нефинансиски средства се оценуваат на секој датум на известување за да се утврдат можните надоместувања на оштетувањето.

2.14. Наеми / Лизинг

(а) Оперативен наем

Наемот каде што Друштвото не ги пренесува сите ризици и приноси кои се поврзани со сопственоста врз средството врз корисникот на лизингот се класифицира како оперативен наем.

Приходите поврзани со оперативниот наем се признаваат во периодот за кој се однесуваат.

Оперативниот наем се однесува на изнајмување на деловни простории, магацини и други трошоци за закупнина. Гореспоменатите трошоци се искажани во Извештајот за сеопфатна добивка во моментот кога таквите трошоци настануваат, во согласност со важечките договори за оперативен наем.

(б) Финансиски наем

Наемот се класифицира како финансиски кога со условите на закупот се пренесуваат сите значајни ризици и награди од сопственоста на наемопримателот. Сите други договори за закуп се класифицирани како оперативни наеми.

2. Преглед на значајни сметководствени политики (продолжува)

2.14. Наеми / Лизинг (продолжува)

Друштвото како наемопримател

Средства кои се чуваат под финансиски наеми се признаваат како средства на Друштвото по нивната објективна вредност на почетокот на лизингот или ако пониска, според сегашната вредност на минималните плаќања за наемот. Соодветната обврска е вклучена во извештајот за финансиска состојба како обврска за финансиски лизинг. Плаќањата за наемот се распределуваат меѓу финансиските трошоци и намалувањето на обврската за лизинг со цел да се постигне постојана каматната стапка на останатата обврска. Финансиските трошоци се на товар на добивката или загубата, освен ако тие не се директно поврзани со квалификуваните средства, во кој случај тие се капитализирани во согласност со општата политика на компанијата на трошоците за позајмување.

Плаќањата за наемот се анализираат меѓу капитални и каматни компоненти, така што каматниот елемент на исплатата е на товар на профитот или загубата во текот на периодот на наемот и претставува постојан дел од останатото салдо после капиталните исплати. Капиталниот дел го намалува износот кој се должи на закупаваателот.

2.15. Обврски кон добавувачи и други обврски

Обврските спрема добавувачите и другите обврски се прикажуваат според нивната номинална вредност.

Оперативните обврски кон добавувачи се мерат според вредноста на примените средства и услуги. Останатите обврски се искажуваат во вредност наведена во соодветната сметководствена исправа.

2.16. Капитал

Обични акции

Основната главнина се признава во висина на номиналната вредност на издадени и уплатени акции. Обичните акции се класифицирани како капитал.

Трошоци за издавање на акции

Трошоци директно поврзани со издавање на обични акции и опции на акции се признаваат како намалување од капиталот.

2. Преглед на значајни сметководствени политики (продолжува)

2.17. Надоместоци на вработени

(а) Даноци и придонеси на вработените за социјално осигурување

Во согласност со законските прописи во Република Македонија, Друштвото е обврзано да плаќа придонеси на повеќе државни фондови за социјално осигурување. Овие обврски опфаќаат плаќања на надоместоци во име на вработените од страна на работодавачот во износи пресметани со примена на специфични, пропишани со закон стапки. Друштвото исто така е законски обврзано да задржува придонеси од бруто платите на вработените и во име на вработените да ги уплатува задржаните износи во соодветните државни фондови. Друштвото нема законска обврска за плаќање на дополнителни придонеси на Фондот за пезиско и инвалидско осигурување на Македонија при пензионирањето. Овие обврски се искажуваат како трошок во моментот на нивно настанување.

Друштвото нема извршено резервирање за пресметан посебен минимален износ за пензионирање на вработените, бидејќи овој износ не е од материјално значење за финансиските извештаи.

Друштвото не оперира со пензиски планови или планови за надоместоци при пензионирање, така што нема дополнителни обврски за пензии. Друштвото не е обврзано да обезбеди дополнителни надоместоци за тековните или претходните вработени.

2.18. Данок на добивка

Тековен данок на добивка

Тековниот данок на добивка го претставува износот кој е пресметан и платен во согласност со Законот за данок на добивка кој е на сила во Република Северна Македонија. Данокот на добивка се плаќа по стапка од 10% применета на даночната основа прикажана во годишната даночна пријава по намалувањето за одредени даночни олеснувања. Даночната основа прикажана во даночната пријава претставува добивката за годината зголемена за даночно непризнатите трошоци и помалку искажани приходи согласно одредбите во Законот за данок на добивка, намалена за даночните ослободувања.

Одложени даноци

Одложени даноци се признаваат кога се јавува разлика помеѓу сметководствената вредност на средствата и обврските во финансиските извештаи и нивната сметководствена вредност според даночната регулатива и се прикажани со користење на метода на обврски за сите времени разлики. Одложените даночни обврски се признаваат за сите одбитни времени разлики земајќи во предвид дека веројатноста оданочивата добивка ќе биде искористена наспроти одбитните времени разлики. Во финансиските извештаи, нема времени оданочиви разлики.

2. Преглед на значајни сметководствени политики (продолжува)

2.19. Резервирања и неизвесни обврски

Резервирање се признава кога Друштвото има тековна обврска како резултат на настан од минатото и постои веројатност дека ќе биде потребен одлив на средства кои вклучуваат економски користи за подмирување на обврската, а воедно ќе биде направена веродостојна проценка на износот на обврската. Резервирањата се проверуваат на секој датум на Извештајот за финансиската состојба и се корегираат со цел да се рефлектира најдобрата тековна проценка. Кога ефектот на времената вредност на парите е материјален, износот на резервирањето претставува сегашна вредност на трошоците кои се очекува да се појават за подмирување на обврската. Резервирање не се признава за идни оперативни загуби.

Неизвесни обврски не се евидентирани во финансиските извештаи. Тие се обелоденуваат доколку постои веројатност за одлив на средства кои вклучуваат економски користи. Исто така, неизвесни средства не се евидентирани во финансиските извештаи, но се објавуваат кога постои веројатност за прилив на економски користи.

Износот на неизвесна загуба се евидентира како резервирање доколку е веројатно дека идните настани ќе потврдат постоење на обврска на датумот на Извештајот за финансиска состојба и кога може да се направи разумна проценка на износот на загубата.

2.20. Обелоденувања за поврзани страни

За целите на овие финансиски извештаи поврзани субјекти се оние кај кои едно правно лице има можност за контрола врз друго правно лице или има право да управува со финансиските и деловните операции на лицето, како што е утврдено со МСС 24 “Обелоденувања за поврзани субјекти”.

Односите помеѓу Друштвото и неговите поврзани субјекти се утврдени на договорна основа и се спроведуваат според пазарни услови. Салдата на побарувањата и обврските на денот на Извештајот за финансиска состојба како и трансакциите со поврзаните субјекти настанати во извештајните периоди одделно се прикажани во белешките кон финансиските извештаи (Белешка 27).

3. Финансиски ризици и управување со истите

Друштвото влегува во различни трансакции кои произлегуваат од неговото секојдневно работење, а кои се однесуваат на купувачите, добавувачите и кредиторите. Главните ризици на кои Друштвото е изложено и политиките за управување со нив се следните:

3.1. Пазарен ризик

Изложеност на пазарни ризици - портфолио за тргување

Друштвото во управувањето со портфолиото за тргување се потпира на принципот на диверзификација на хартиите од вредност по видови на имот (сопственички и должнички хартии од вредност), сектори, дејности, валути и рочност. Вложувањето на средствата се врши во различни хартии од вредност кои имаат за цел да ја максимизираат добивката за дадено ниво на ризик. Во делот на должничките хартии од вредност Друштвото настојува да го намали ризикот од промена на каматните стапки преку намалување на времетраењето (рокот на доспевање) на должничките хартии од вредност. Времетраењето представува чувствителност на цените на должничките хартии од вредност во однос на промените на каматните стапки. Колку што е помало времетраењето, толку е помала чувствителноста на пазарните цени на хартиите од вредност на промените во каматните стапки.

Со состојба на 30 јуни 2020 година Друштвото има: вложување во акции издадени од Гранит АД Скопје и Македонијатурист АД Скопје и вложувања во удели во паричен инвестициски фонд, како најконзервативен облик на вложување во инвестициски фондови. Во наредниот период со зголемување на расположливите средства кои би се генерирале од добивките од редовно работење, вложувањето на средствата ќе се врши во различни хартии од вредност кои имаат за цел да ја максимизираат добивката за дадено ниво на ризик.

Ризик од промени на курсевите

Друштвото е вклучено во трансакции во странска валута со кои истото се изложува на секојдневни промени на курсевите на странските валути. Друштвото нема посебна политика за управување со овој ризик со оглед дека во Република Северна Македонија не постојат посебни финансиски инструменти за избегнување на овој вид на ризик. Друштвото е изложено на можните флукуации на странските валути, кое сепак е ограничено поради фактот што најголем број трансакции се во евра, чиј валутен курс се смета за релативно стабилен.

Ризик од промени на цените

Ризикот од цената на капиталот е веројатноста дека цената на капиталот ќе флукуира и ќе влијае на фер вредноста на вложувањата во акции и останатите инструменти чија вредност произлегува од конкретни вложувања во акции или од индексот на цените на капиталот. Друштвото е изложено на ризик од промена на цените на вложувањата во хартии од вредност и истиот е надвор од контрола на Друштвото и како мерка за управување на овој ризик е диверзификација на хартиите од вредност по видови на имот.

3. Финансиски ризици и управување со истите (продолжува)

3.2. Кредитен ризик

Друштвото е изложено на кредитен ризик во случај кога неговите купувачи нема да бидат во состојба да ги исполнат своите обврски за плаќање, како и од пари и парични средства, депозити во банки и финансиски институции. Друштвото нема изложеност на кредитен ризик за побарувањата од Фондовите со кои тоа управува.

На денот на известување, 30 јуни 2020 година, концентрацијата на кредитниот ризик е претставена преку депозити во Комерцијална банка АД Скопје, во вкупен износ од 85,550 илјади денари со рок на доспевање до две години (31 декември 2019: 75,150 илјади денари со рок на доспевање до две години).

Друштвото има средства за тргување што со состојба на 30 јуни 2020 година се состојат од сопственички хартии од вредност - акции во домашни трговски друштва кои котираат на берза и удели издадени од домашни отворени инвестициски фондови.

3.3. Каматен ризик

Друштвото се изложува на ризик од промени на каматни стапки во случај кога користи кредити и позајмици договорени по варијабилни каматни стапки или кога има пласирано средства кај други друштва или банки договорени по варијабилни каматни стапки. Со оглед дека Друштвото има вакви финансиски инструменти договорени по варијабилни каматни стапки, постои изложеност спрема ваков вид на ризик (2019: исто).

3.4. Ликвидносен ризик

Ликвидносен ризик или ризик од неликвидност постои кога Друштвото нема да биде во состојба со своите парични средства редовно да ги плаќа обврските спрема своите доверители. Друштвото ги менаџира своите средства и обврски на таков начин што може да ги исполни сите свои доспеани обврски во секое време.

3.5. Управување со капиталот

При управување на сопствениот капитал, Друштвото се придржува кон следните цели:

- Придржување кон условите во врска со капиталот поставени од страна на регулаторот,
- Заштита на способноста на Друштвото да продолжи со своето деловно работење во континуитет, и
- Одржување на цврста капитална база за поддршка на развојот на своите деловни активности.

3. Финансиски ризици и управување со истите (продолжува)

3.5. Управување со капиталот

Усогласеност со законска регулатива

- 1) Согласно член 5, ставови 1 и 2 од Законот за инвестициски фондови, најмалиот номинален износ на основната главнина потребен за основање на Друштво за управување со фондови изнесува денарска противвредност на ЕУР 125.000 на денот на основањето. Во случај кога вредноста на имотот на инвестицискиот фонд (односно фондовите со кои управува Друштвото за управување) го надмине износот од ЕУР 100.000.000, главнината на Друштвото треба да се зголеми за најмалку 0,02% од износот за кој вредноста на имотот на инвестицискиот фонд го надминува утврдениот граничен износ, но најмногу до ЕУР 10.000.000.

Со состојба на 30 јуни 2020 година Друштвото е усогласено со горенаведениот член од домашната законска регулатива.

- 2) Согласно член 5, став 3 од Законот за инвестициски фондови, како и согласно Правилникот за утврдување на структурата, пресметката и начинот на одржување на средствата на минималната основна главнина на Друштвото за управување со инвестициски фондови, Друштвото за управување мора да одржува минимална главнина во износ од една четвртина од неговите предвидени годишни фиксни трошоци наведени во Извештајот за сеопфатна добивка за претходната година.

Со состојба на 30 јуни 2020 година Друштвото е усогласено со горенаведениот член од домашната законска регулатива.

3.6. Оперативен ризик

Оперативен ризик е ризикот од директна или индиректна загуба која произлегува од голем број различни причини поврзани со процесите на Друштвото, вработените, технологијата и инфраструктурата и од надворешни фактори различни од кредитни, пазарни ризици и ризици на ликвидност, како што се оние кои произлегуваат од барањата на законската регулатива и општо прифатените стандарди за корпоративно однесување. Оперативните ризици произлегуваат од сите операции на Друштвото.

Примарната одговорност за развој и имплементација на контроли кои се однесуваат на оперативниот ризик е на Раководство на Друштвото. Оваа одговорност е поддржана со развојот на стандарди на Друштвото за управување со оперативен ризик во следниве области:

- барања за соодветна поделба на задачи, вклучувајќи и независна авторизација на трансакциите;
- барања за порамнување и мониторинг на трансакциите;
- усогласување со регулативата и други законски барања;
- документирано контроли и процедури;
- обука и професионално усовршување;
- етички и деловни стандарди;
- процедури за спречување на конфликт на интереси помеѓу Друштвото, фондовите со кои управува и вработените;
- намалување на ризикот, вклучувајќи осигурување онаму каде ова е ефективно.

4. Утврдување на објективна вредност

Друштвото располага со финансиски средства и обврски кои вклучуваат побарувања од купувачи, вложувањата во хартии од вредност и обврски кон добавувачи, како и нефинансиски средства за кои голем број на сметководствени политики и обелоденувања бараат утврдување на нивната објективна вредност.

Друштвото ги групира финансиските средства и обврски во три нивоа врз основа на значајноста на влезните податоци користени при мерењето на објективната вредност на финансиските средства. Хиерархијата според објективната вредност е одредена како што следи:

Ниво 1: котираны цени (некорегирани) на активните пазари за идентични средства или обврски;

Ниво 2: останати влезни податоци, покрај котираните цени, вклучени во Ниво 1 кои се достапни за набљудување за средството или обврската, или директно (т.е. како цени) или индиректно (т.е. изведени од цени); и

Ниво 3: влезни податоци за средството или обврската кои не се базираат на податоци достапни за набљудување од пазарот.

Со состојба на 30 јуни 2020 година финансиските средства во ниво 1 се состојат од сопственички хартии од вредност кои се котираны на Македонската Берза во износ од 1,514 илјади денари (31 декември 2019 – 1,858 илјади денари), а финансиските средства во ниво 2 се состојат од удели издадени од домашен отворен инвестициски паричен фонд во износ од 9,404 илјади денари (31 декември 2019 – 16,370 илјади денари). Евидентирани се по нивната објективна вредност врз основа на нивната пазарна цена на датумот на Извештајот за финансиската состојба.

5. Финансиски иснтрументи

5.1. Ризик на финансирање

Друштвото врши финансирање на своето работење со сопствени средства. Друштвото континуирано ја следи својата задолженост преку соодветна анализа.

Со состојба на 30.06.2020 година Друштвото нема долгови по основ на заеми (31 декември 2019: нема).

5.2. Ризик од девизни валути

Друштвото влегува во трансакции во странска валута, кои произлегуваат од продажби и набавки на на странски пазари, при што истото се изложува на секојдневни промени на курсевите на странските валути.

Официјалните девизни курсеви кои стени за конверзија на ставките од Билансот на состојба искажани во странска валута во денари на 30 јуни 2020 како и 31 декември 2019 се дадени во следниот преглед:

	30 јуни 2020	31 декември 2019
1 ЕУР =	61,6950 МКД	61,4856 МКД

5. Финансиски инструменти (продолжува)

5.2. Ризик од девизни валути (продолжува)

Со состојба на 30 јуни 2020 година, Друштвото нема изложеност на финансиски обврски во странска валута (2019: нема).

5.3. Ризик од промени на каматите

Друштвото се изложува на ризик од промени на каматни стапки во случај кога користи кредити и позајмици договорени по варијабилни каматни стапки или кога има пласирано средства кај други друштва или банки договорени по варијабилни каматни стапки.

Сметководствената вредност на финансиските средства и обврски во МКД според изложеноста на каматниот ризик на крајот од годините е како што следува:

	30 јуни 2020	31 декември 2019
Финансиски средства		
<i>Некаматносни</i>		
- Парични средства	133	1,279
- Вложувања	10,918	18,228
- Побарувања од купувачи	5,036	5,599
- Останати побарувања	147	124
	16,234	25,230
 <i>Каматносни со фиксна камата</i>		
- Државни обврзници	-	212
	-	212
 <i>Каматносни со променлива камата</i>		
- Парични средства	-	-
- Депозити	85,550	75,150
	85,550	75,150
	101,784	100,592
 Финансиски обврски		
<i>Некаматносни</i>		
- Обврски кон добавувачи	215	826
- Останати обврски	13,362	8,366
	13,577	9,192

5. Финансиски инструменти (продолжува)

5.4. Ризик од ликвидност

Следната табела ја дава рочноста на финансиските средства и обврски во МКД на Друштвото со состојба на 30 јуни 2020 година според нивната доспеаност:

	До 1 месец	1 - 3 месеци	3-12 месеци	Над 12 месеци	Вкупно
Парични средства	133	-	-	-	133
Побарувања од фондови и останати	5,183	-	-	-	5,183
Вложувања	10,918	-	-	-	10,918
Депозити	-	-	-	85,550	85,550
	16,234	-	-	85,550	101,784
Обврски кон добавувачи	215	-	-	-	215
Останати обврски	13,362	-	-	-	13,362
	13,577	-	-	-	13,577

Следната табела ја дава рочноста на финансиските средства и обврски на Друштвото со состојба на 31 декември 2019 година според нивната доспеаност:

	До 1 месец	1 - 3 месеци	3-12 месеци	Над 12 месеци	Вкупно
Парични средства	1.279	-	-	-	1,279
Побарувања од фондови и останати	5,997	-	-	-	5,997
Вложувања	18,441	-	-	-	18,441
Депозити	-	-	-	75,150	75,150
	25,717	-	-	75,150	100,867
Обврски кон добавувачи	825	-	-	-	826
Останати обврски	8,366	-	-	-	8,366
	9,192	-	-	-	9,192

6. Сегментно известување

Со оглед на својата големина и активности, Друштвото во текот на своето работење не е организирано во посебни сегменти, ниту како деловни (бизнис) сегменти, ниту како географски сегменти. Поради ова, не се врши сегментно презентирање на работењето на Друштвото.

8. ПРИХОДИ ОД НАДОМЕСТИ

	30.06.2020 (000) МКД	30.06.2019 (000) МКД
Приходи од управувачка провизија	28,658	22,330
Приходи од влезна провизија	2,850	963
Приходи од излезна провизија	4,216	669
Вкупно	35,724	23,962

9. ПРИХОДИ ОД КАМАТИ

	30.06.2020 (000) МКД	30.06.2019 (000) МКД
Приходи од камати	626	600
Вкупно	626	600

10. ПРИХОДИ / (РАСХОДИ) ОД ХАРТИИ ОД ВРЕДНОСТ

	30.06.2020 (000) МКД	30.06.2019 (000) МКД
Нереализирани добивки	492	315
Реализирани капитални добивки	70	172
Приходи од дивиденди	63	36
	625	523
Нереализирани загуби	(768)	(165)
Реализирани загуби	-	-
	(768)	(165)
Вкупно	(143)	358

11. ТРОШОЦИ ЗА ВРАБОТЕНИ

	30.06.2020 (000) МКД	30.06.2019 (000) МКД
Бруто плати на вработени	3,909	3,857
Трошоци за службени патувања во земјата	-	25
Трошоци за стручно образование	-	15
Регрес за годишен одмор	180	308
Вкупно	4,089	4,205

12. ТРОШОЦИ ЗА НАЕМНИНИ

Трошоците за наемнина во износ од 586 илјади МКД потекнуваат од користен деловен простор под оперативен наем во текот на периодот за извршување на активностите на Друштвото. Договорот за кирија (наем) е склучен на неопределено време, а износот на месечна кирија изнесува од 1,581 ЕУР.

13. ОСТАНАТИ ОПЕРАТИВНИ РАСХОДИ

	<u>30.06.2020</u> <u>(000) МКД</u>	<u>30.06.2019</u> <u>(000) МКД</u>
Телекомуникациски трошоци	142	117
Премии за осигурување	239	261
Трошоци за реклама, спонзорство и репрезентација	133	107
Трошоци за донации	500	-
Трошоци за одржување	328	298
Останати расходи	1,503	1,221
Вкупно	<u>2,845</u>	<u>2,004</u>

14. ДАНОК ОД ДОБИВКА

	<u>30.06.2020</u> <u>(000) МКД</u>	<u>30.06.2019</u> <u>(000) МКД</u>
Добивка пред оданочување	<u>28,335</u>	<u>17,853</u>
Непризнаени расходи:		
Непризнаени расходи	135	149
Друго	-	-
Даночна основа	<u>28,470</u>	<u>18,002</u>
Намалување на даночната основа	<u>(63)</u>	<u>(36)</u>
Даночна основа	<u>28,407</u>	<u>17,966</u>
Пресметан данок од добивка од 10% (2019: 10%)	<u>2,841</u>	<u>1,797</u>
Други ослободувања	-	-
Данок од добивка	<u>2,841</u>	<u>1,797</u>
Добивка пред оданочување	<u>28,335</u>	<u>17,853</u>
Ефективна даночна стапка	<u>10.03%</u>	<u>10.06%</u>

15. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА

	<u>30.06.2020</u> <u>(000) МКД</u>	<u>31.12.2019</u> <u>(000) МКД</u>
Денарски сметки во банки	130	1,275
Благајна	3	4
Девизни сметки во банки	-	-
Вкупно	<u>133</u>	<u>1,279</u>

16. ВЛОЖУВАЊА ВО ХАРТИИ ОД ВРЕДНОСТ

	<u>30.06.2020</u> <u>(000) МКД</u>	<u>31.12.2019</u> <u>(000) МКД</u>
Акции	1,514	1,858
Државни обврзници	-	212
Удели во отворени инвестициски фондови	9,404	16,371
Вкупно	<u>10,918</u>	<u>18,441</u>

16. ВЛОЖУВАЊА ВО ХАРТИИ ОД ВРЕДНОСТ (продолжува)

Вложувањата во хартии од вредност се состојат од стекнати 130 обични акции издадени од Македонија Турист АД Скопје и 1,000 обични акции издадени од Гранит АД Скопје со вкупна објективна вредност во износ од 1,514 илјади МКД (2019: 1,858 илјади МКД).

Вложувањата во удели во инвестициски фондови се состојат од стекнати 77,039.3737удели во ОИФ Генерали Кеш Депозит со вкупна објективна вредност од 9,404 илјади МКД (2019: 16,370 илјади МКД).

17. ДЕПОЗИТИ

	<u>30.06.2020</u> <u>(000) МКД</u>	<u>31.12.2019</u> <u>(000) МКД</u>
Комерцијална Банка АД Скопје	85,550	75,150
Вкупно	85,550	75,150

Депозитите во вкупен износ од 85,550 илјади МКД (2019: 75,150 илјади МКД) се орочени во Комерцијална Банка АД Скопје, со рок на достасување од две години, најдоцна до март 2022 (2019: август 2021 година) и носат камата од 1.52% годишно (2019: 1.74% до 1.77% годишно).

18. НЕМАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА

	<u>30.06.2020</u> <u>(000) МКД</u>	<u>31.12.2019</u> <u>(000) МКД</u>
Набавна вредност		
Состојба на 1 јануари	3,356	3,324
Набавки	-	32
Аванси за софтвер	568	-
Состојба со 31 декември	3,924	3,356
Акумулирана амортизација		
Состојба на 1 јануари	2,952	2,760
Амортизација	99	192
Состојба со 30 јуни / 31 декември	3,051	2,952
Сегашна вредност на 30 јуни / 31 декември	873	404

Нематеријалните средства во целост се состојат од купен софтвер и лиценци за вршење на активностите на Друштвото и инвестициските фондови.

19. НЕДВИЖНОСТИ И ОПРЕМА

	Опрема	Возила	Вложувања во туѓи објекти	Вкупно
Набавна вредност				
Состојба на 1 јануари	2,670	1,989	1,093	5,752
Набавки	31	-	-	31
Исправки и отуѓувања	-	-	-	-
Состојба со 31 декември	2,701	1,989	1,093	5,783
Акумулирана амортизација				
Состојба на 1 јануари	2,395	312	1,093	3,800
Амортизација	49	202	-	251
Исправки и отуѓувања	-	-	-	-
Акумулирана амортизација на 30 јуни / 31 декември	2,444	514	1,093	4,051
Сегашна вредност на 30 јуни / 31 декември	257	1,475	-	1,732

Друштвото не располага со сопствен недвижен имот и затоа користи деловен простор под оперативен наем (Белешка 12). Опремата се состои од набавена компјутерска и деловна опрема за вршење на активностите.

20. ОСТАНАТИ ПОБАРУВАЊА И АВР

	30.06.2020 (000) МКД	31.12.2019 (000) МКД
Побарувања од инвестициските фондови по основ на провизии и надомести	5,036	5,599
Побарувања за камати	106	114
Побарувања за повеќе платен данок од добивка	1,109	-
Однапред платени трошоци	310	275
Останати побарувања	41	9
Вкупно	6,602	5,997

21. ОБВРСКИ СПРЕМА ДОБАВУВАЧИ И ОСТАНАТИ ОБВРСКИ

	30.06.2020 (000) МКД	31.12.2019 (000) МКД
Обврски спрема поврзани лица	117	377
Обврски спрема добавувачи	98	449
Обврски за данок од добивка	-	835
Обврски за нето плата и даноци и придонеси од плата	230	474
Обврски за нето плата	424	917
Обврски за дивиденда	12,578	6,871
Останати	130	103
Вкупно	13,577	10,026

22. АКЦИОНЕРСКИ КАПИТАЛ

Со состојба на 30 јуни 2020 година, акционерскиот капитал на Друштвото изнесува 42,895 илјади МКД (31 декември 2019: 42,895 илјади МКД), односно 700,000 евра кои се целосно уплатени.

Имателите на обични акции имаат право на дивиденда кога ќе биде објавена и имаат право на еден глас на Собрание на Друштвото за еквивалент од 1 обична акција. Сите акции носат право на сразмерно учество во поделбата на остатокот на стечајната, односно ликвидационата маса.

Сопственици на Друштвото се следните акционери:

	Број на акции	% на учество
Комерцијална Банка АД Скопје	450	64.29%
Публикум Холдинг доо Љубљана	99	14.14%
Пом-Инвест дд, Марибор	99	14.14%
Форлекс СРЛ, Триесте	52	7.43%
	700	100.00%

23. ЗАРАБОТУВАЧКА (ЗАГУБА) ПО АКЦИЈА

	30.06.2020	30.06.2019
	(000) МКД	(000) МКД
Нето добивка (загуба) која им припаѓа на имателите на обични акции	25,494	16,056
	број на акции	
	30.06.2020	30.06.2019
Издадени обични акции на 1 јануари	700	700
Издадени нови обични акции	-	-
Пондериран просечен број на обичните акции на 31 декември	700	700
Заработувачка (загуба) по акција (во МКД)	36,420.00	22,937.14

24. ПОТЕНЦИЈАЛНИ ОБВРСКИ

Друштвото не се јавува како тужена странка во судски постапки, ниту пак има дадени било какви гаранции на други друштва.

25. НАСТАНИ ПО ДАТУМОТ НА ИЗВЕСТУВАЊЕ

По датумот на известување не се случиле настани од материјално значење, кои би требало да се прикажат во овие финансиски извештаи.

26. ОПЕРАТИВНИ НАЕМИ

Износот на идни плаќања по основ на склучени договори за оперативни наеми е како што следува:

	30.06.2020 (000) МКД	30.06.2019 (000) МКД
До 1 година од датум на известување	1,002	1,002
Од 1 до 3 години	2,004	2,004
Вкупно	3,006	3,006

27. ТРАНСАКЦИИ СО ПОВРЗАНИ СУБЈЕКТИ

Друштвото е поврзано со своите акционери, како и со членови на клучниот раководен кадар.

Заклучно со 30 јуни 2020 година, трансакциите со акционерите и клучниот раководен кадар се следниве:

	30.06.2020 (000) МКД	31.12.2019 (000) МКД
Комерцијална Банка АД Скопје		
Побарувања и обврски		
Обврски кон Банката	(117)	(377)
Орочени депозити	85,550	75,150
Парични средства и парични еквиваленти	129	1,274
Побарувања за камати	106	111
Вкупно	85,668	76,158
	30.06.2020 (000) МКД	30.06.2019 (000) МКД
Приходи и расходи		
Приходи од камата	624	596
Трошоци за кирија	(586)	(587)
Расходи за провизии и надомести	(28)	(29)
Брокерски провизии и посредување	(308)	(370)
Останати трошоци	(10)	(10)
Курсни разлики, нето	(1)	(2)
Вкупно	(309)	(402)

27. ТРАНСАКЦИИ СО ПОВРЗАНИ СУБЈЕКТИ (продолжува)

	<u>30.06.2020</u> <u>(000) МКД</u>	<u>31.12.2019</u> <u>(000) МКД</u>
<i>Клучен раководен кадар</i>		
<i>Побарувања и обврски</i>		
Обврски за надоместоци за членови на ОД	10	10
Обврски за придонеси во доброволен пензиски фонд за извршни директори	<u>10</u>	<u>10</u>
Вкупно	<u>20</u>	<u>20</u>
	<u>30.06.2020</u> <u>(000) МКД</u>	<u>30.06.2019</u> <u>(000) МКД</u>
<i>Расходи</i>		
Плати за вработени	(2,484)	(2,465)
Останати надоместоци и дневници за службени патувања	(141)	(219)
Надоместоци за членови на ОД	<u>(60)</u>	<u>(50)</u>
Вкупно	<u>(2,685)</u>	<u>(2,734)</u>